# Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

# Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών

#### 3η Σειρά Ασκήσεων

**Μάθημα:** Λειτουργικά Συστήματα (Τμήμα 1°)

Εξάμηνο: 6°

Ονοματεπώνυμα: Αλεξοπούλου Γεωργία (ΑΜ: 03120164), Γκενάκου Ζωή (ΑΜ: 03120015)

#### Άσκηση 3.1:

Έχουμε το πρόγραμμα simplesync.c, το οποίο λειτουργεί ως εξής: Αφού αρχικοποιήσει μια μεταβλητή val = 0, δημιουργεί δύο νήματα τα οποία εκτελούνται ταυτόχρονα: το πρώτο νήμα αυξάνει N φορές την τιμή της μεταβλητής val κατά 1, το δεύτερο τη μειώνει N φορές κατά 1. Τα νήματα δεν συγχρονίζουν την εκτέλεσή τους.

Αρχικά, εκτελούμε το δοθέν Makefile για τη μεταγλώττιση και την εκτέλεση του προγράμματος:

```
oslab33@orion:-/ex3/examples$ make

gcc =Wall -O2 -pthread -c -o pthread-test.o pthread-test.o

gcc =Wall -O2 -pthread -o pthread-test.pthread-test.o

gcc =Wall -O2 -pthread -DSYNC_MOTEX -c -o simplesync-mutex.o simplesync.c

gcc =Wall -O2 -pthread -DSYNC_MOTEX -c -o simplesync-mutex.o

gcc =Wall -O2 -pthread -DSYNC_MOTEX -c -o simplesync-atomic.o simplesync.c

gcc =Wall -O2 -pthread -DSYNC_MOTEC -c -o simplesync-atomic.o

gcc =Wall -O2 -pthread -DSYNC_MOTEC -c -o simplesync-atomic.o

gcc =Wall -O2 -pthread -c -o mandel-near -c -o simplesync-atomic.o

gcc =Wall -O2 -pthread -c -o mandel-lib.o mandel-lib.c

gcc =Wall -O2 -pthread -c -o mandel-lib.o mandel-lib.o

gcc =Wall -O2 -pthread -c -o mandel-lib.o

gcc =Wall -O2 -pthread -c object -c gcc =wall
```

Εκτελώντας το Makefile που μας δίνεται, λαμβάνουμε στο terminal δύο διαφορετικά simplesync εκτελέσιμα αρχεία: το simplesync-atomic και το simplesync-mutex. Ο gcc καθορίζει προκαθορισμένες μακροεντολές SYNC\_ATOMIC και SYNC\_MUTEX μέσω του -Dmacro option για τον preprocessor. Έτσι, ανάλογα με την προκαθορισμένη μακροεντολή, το USE\_ATOMIC\_OPS ισούται είτε με 0 είτε με 1. Ανάλογα με την τιμή αυτή, λαμβάνουμε και διαφορετική λύση στο πρόβλημα συγχρονισμού: για USE\_ATOMIC\_OPS = 0 επιλύουμε το πρόβλημα συγχρονισμού με POSIX mutexes, ενώ για USE\_ATOMIC\_OPS = 1 επιλύουμε το ίδιο πρόβλημα με atomic operations.

Καθώς τρέχουμε καθένα από τα δύο προγράμματα, το αποτέλεσμα που λαμβάνουμε είναι λανθασμένο λόγω έλλειψης συγχρονισμού μεταξύ των νημάτων. Εξαιτίας αυτού, η αυξομείωση τιμών στον πηγαίο κώδικα εκτελείται με λάθος τρόπο, διότι οι εντολές που αντιστοιχούν στις συναρτήσεις αυτές δεν συγχρονίζονται και συγχέονται μεταξύ τους. Ο μεταγλωττιστής, δηλαδή, αναδιατάσσει τις εντολές, και η εκτος-σειράς εκτέλεσή τους ευθύνεται για τα λάθος αποτελέσματα (race conditions). Επιπλέον, ο preemptive scheduling ενός Λειτουργικού Συστήματος μπορεί να οδηγήσει στη διακοπή της εκτέλεσης μια διεργασίας-νήματος.

Σε αυτό το σημείο αξίζει να αναφερθούμε στα κρίσιμα τμήματα του κώδικα: critical sections ονομάζουμε τα κομμάτια κώδικα στα οποία έχει πρόσβαση το πολύ μια διεργασία-νήμα τη φορά. Η επίτευξη αυτής της ανά-μονάδα πρόσβασης στον κώδικα μπορεί να γίνει με την αξιοποίηση διαφόρων μηχανισμών, όπως atomic operations, mutexes, semaphores etc.

Επεκτείνουμε τον κώδικα του αρχείου simplesync.c, έτσι ώστε η εκτέλεση των δύο νημάτων τόσο του αρχείου simplesync-atomic, όσο και του αρχείου simplesync-mutex να συγχρονίζονται με τη χρήση atomic operations του gcc και με mutexes αντίστοιχα. Παρακάτω φαίνεται ο ζητούμενος κώδικας:

```
/*
 * simplesync.c
 *
 * A simple synchronization exercise.
 *
 * Vangelis Koukis <vkoukis@cslab.ece.ntua.gr>
 * Operating Systems course, ECE, NTUA
 *
 */
#include <errno.h>
#include <stdio.h>
#include <stdib.h>
#include <unistd.h>
#include <pthread.h>
```

```
* POSIX thread functions do not return error numbers in errno,
* but in the actual return value of the function call instead.
* This macro helps with error reporting in this case.
#define perror pthread(ret, msg) \
do { errno = ret; perror(msg); } while (∅)
#define N 10000000
/* Dots indicate lines where you are free to insert code at will */
error You must #define exactly one of SYNC ATOMIC or SYNC MUTEX.
#endif
#if defined(SYNC_ATOMIC)
telse
 define USE ATOMIC OPS 0
tendif
pthread_mutex_t lock;
void *increase_fn(void *arg) {
    int i, ret;
    volatile int *ip = arg; // declare a volatile integer pointer and initialize
                            // it with the argument passed to the function
    fprintf(stderr, "About to increase variable %d times\n", N);
    // print a message to stderr indicating the number of times the variable will
    be increased
    for (i = 0; i < N; i++) \{ // loop N times
        if (USE_ATOMIC_OPS) { // if the USE_ATOMIC_OPS flag is defined, use an
                              // atomic operation to increment the variable
            __sync_fetch_and_add(&ip, 1); // sync with gcc atomic operations
        else { // otherwise, use a mutex to synchronize access to the variable
            ret = pthread mutex lock(&lock); // acquire the lock
```

```
if (ret) { // if the lock cannot be acquired, print an error message
                       // and exit
               perror_pthread(ret, "pthread_mutex_lock");
               exit(1);
           ++(*ip); // increment the variable
           ret = pthread mutex unlock(&lock); // release the lock
           if (ret) { // if the lock cannot be released, print an error message
                       // and exit
                perror_pthread(ret, "pthread_mutex_unlock");
               exit(1);
   fprintf(stderr, "Done increasing variable.\n");
   // print a message to stderr indicating that the variable has been
   // incremented N times
   return NULL;
void *decrease fn(void *arg) {
   int i, ret;
   volatile int *ip = arg; // declare a volatile integer pointer and initialize
                            // it with the argument passed to the function
   fprintf(stderr, "About to decrease variable %d times\n", N);
   // print a message to stderr indicating the number of times the variable will
   // be increased
   for (i = 0; i < N; i++) { // loop N times}
       if (USE ATOMIC OPS) { // if the USE ATOMIC OPS flag is defined, use an
                              // atomic operation to increment the variable
           sync fetch and sub(&ip, 1); // sync with gcc atomic operations
       else { // otherwise, use a mutex to synchronize access to the variable
           ret = pthread mutex lock(&lock); // acquire the lock
           if (ret) { // if the lock cannot be acquired, print anerror message
                       //and exit
               perror_pthread(ret, "pthread_mutex_lock");
```

```
exit(1);
            --(*ip); // decrement the variable
            ret = pthread mutex unlock(&lock); // release the lock
            if (ret) { // if the lock cannot be released, print an error message
                       // and exit
                perror pthread(ret, "pthread mutex unlock");
                exit(1);
    fprintf(stderr, "Done decreasing variable.\n");
    // print a message to stderr indicating that the variable has been decreased
    // N times
    return NULL;
int main(int argc, char *argv[]) {
    int val, ret, ok;
    pthread_t t1, t2;
    // Initialize mutex
    pthread_mutex_init(&lock, NULL);
    * Initial value
    val = 0;
    * Create threads
    ret = pthread_create(&t1, NULL, increase_fn, &val);
    if (ret) {
        perror_pthread(ret, "pthread_create");
        exit(1);
    ret = pthread create(&t2, NULL, decrease fn, &val);
```

```
if (ret) {
   perror_pthread(ret, "pthread_create");
    exit(1);
* Wait for threads to terminate
ret = pthread_join(t1, NULL);
if (ret)
   perror_pthread(ret, "pthread_join");
ret = pthread_join(t2, NULL);
if (ret)
    perror_pthread(ret, "pthread_join");
* Is everything OK?
ok = (val == 0);
// Destroy mutex
ret = pthread mutex destroy(&lock);
if(ret) {
   perror_pthread(ret, "pthread_mutex_destroy");
printf("%sOK, val = %d.\n", ok ? "" : "NOT ", val);
return ok;
```

Τρέχουμε τον κώδικα έτσι ώστε να βεβαιωθούμε ότι τα αποτελέσματα που λαμβάνουμε είναι σωστά. Εκτελώντας εκ νέου το προηγούμενο Makefile, έχουμε την εξής έξοδο στο τερματικό μας:

```
oslab33@orion:~/ex3/3.1$ make
gcc -02 -pthread -DSYNC MUTEX -c -o simplesync-mutex.o simplesync.c
gcc -02 -pthread -o simplesync-mutex simplesync-mutex.o
gcc -02 -pthread -DSYNC ATOMIC -c -o simplesync-atomic.o simplesync.c
gcc -02 -pthread -o simplesync-atomic simplesync-atomic.o
oslab33@orion:~/ex3/3.1$ ls
Makefile simplesync-atomic simplesync-atomic.o simplesync.c simplesync-mutex simplesync-mutex.o
oslab33@orion:~/ex3/3.1$ ./simplesync-atomic
About to increase variable 10000000 times
About to decrease variable 10000000 times
Done increasing variable.
Done decreasing variable.
OK, val = 0.
oslab33@orion:~/ex3/3.1$ ./simplesync-mutex
About to decrease variable 10000000 times
About to increase variable 10000000 times
Done increasing variable.
Done decreasing variable.
OK, val = 0.
```

Πράγματι, έχουμε το επιθυμητό αποτέλεσμα, δηλαδή η τιμή της μεταβλητής val ισούται με 0.

#### Ερωτήσεις:

1. Χρησιμοποιήστε την εντολή time(1) για να μετρήσετε το χρόνο εκτέλεσης των εκτελέσιμων. Πώς συγκρίνεται ο χρόνος εκτέλεσης των εκτελέσιμων που εκτελούν συγχρονισμό, σε σχέση με το χρόνο εκτέλεσης του αρχικού προγράμματος χωρίς συγχρονισμό; Γιατί;

#### Χωρίς χρονισμό:

```
oslab33@orion:~/ex3/3.1$ time ./simplesync
About to decrease variable 10000000 times
About to increase variable 10000000 times
Done increasing variable.
Done decreasing variable.
OK, val = 0.

real     0m1.753s
user     0m0.868s
sys     0m0.008s
```

#### Συγχρονισμός με χρήση mutexes:

```
oslab33@orion:~/ex3/3.1$ time ./simplesync-mutex
About to decrease variable 10000000 times
About to increase variable 10000000 times
Done increasing variable.
Done decreasing variable.
OK, val = 0.

real  0m1.876s
user  0m0.872s
sys  0m0.004s
```

Παρατηρούμε πως ο χρόνος εκτέλεσης των προγραμμάτων με χρονισμό είναι μεγαλύτερος από τον χρόνο εκτέλεσης του προγράμματος χωρίς χρονισμό. Αυτό συμβαίνει γιατί, όπως εξηγήσαμε παραπάνω, η διαδικασία χρονισμού των νημάτων συνεπάγεται πως το κρίσιμο σημείο του κώδικα γίνεται accessed από ένα νήμα κάθε φορά, πρακτική η οποία είναι περισσότερο χρονοβόρα. Αντίθετα, όταν τα νήματα δεν συγχρονίζονται, εισέρχονται στο εκτελέσιμο κομμάτι του κώδικα παράλληλα.

# 2. Ποια μέθοδος συγχρονισμού είναι γρηγορότερη, η χρήση ατομικών λειτουργιών ή η χρήση POSIX mutexes; Γιατί;

Η μέθοδος χρονισμού με χρήση POSIX mutexes είναι πιο αργή, σε σχέση με τη σχήμα χρονισμού gcc atomic operations. Πιο συγκεκριμένα, η χρήση POSIX mutexes συνεπάγεται πως, εκτός από τις ατομικές λειτουργίες που εκτελούνται ούτως ή άλλως για τον συγχρονισμό των νημάτων, εκτελούνται και κάποιες επιπλέον ατομικές λειτουργίες, που σχετίζονται με τις εντολές lock, unlock, wait. Το Λειτουργικό Σύστημα εμπλέκεται προκειμένου να "κλειδώσει", να "ξεκλειδώσει" και να "βάζει σε αναμονή" τα νήματα, προκειμένου ένα μόνο να έχει πρόσβαση στο shared resource. Από την άλλη, η μέθοδος χρονισμού με χρήση gcc atomic operations εγγυάται τον συγχρονισμό των νημάτων με την ατομική εκτέλεση των εντολών του κρίσιμου τμήματος του κώδικα. Η μεγαλύτερη χρονική αποδοτικότητα των ατομικών λειτουργιών οφείλεται στο γεγονός πως αυτές εκτελούνται άμεσα πάνω στο Λειτουργικό Σύστημα, χωρίς αυτό να "κλειδώνει" και να "ξεκλειδώνει" μέρος του κώδικα, στο οποίο πρέπει οι ατομικές λειτουργίες να σπαταλούν χρονο για να μπαίνουν κάθε φορά

- που εκτελούνται. Συνεπώς, ο χρόνος εκτέλεσης με gcc atomic operations είναι μικρότερος, σε σχέση με τον χρόνο εκτέλεσης με POSIX mutexes.
- 3. Σε ποιες εντολές του επεξεργαστή μεταφράζεται η χρήση ατομικών λειτουργιών του GCC στην αρχιτεκτονική για την οποία μεταγλωττίζεται; Χρησιμοποιήστε την παράμετρο -S του GCC για να παράγετε τον ενδιάμεσο κώδικα Assembly, μαζί με την παράμετρο -g για να συμπεριλάβετε πληροφορίες γραμμών πηγαίου κώδικα (π.χ., ".loc 1 63 0"), οι οποίες μπορεί να σας διευκολύνουν. Δείτε την έξοδο της εντολής make για τον τρόπο μεταγλώττισης του simplesync.c.

Παρακάτω παραθέτουμε τον κώδικα για το αρχείο Makefile που ζητείται:

```
CC = gcc
CFLAGS = -02 -pthread
all: simplesync-mutex simplesync-atomic simplesync
simplesync: simplesync.o
     $(CC) $(CFLAGS) -o simplesync simplesync.o
simplesync-mutex: simplesync-mutex.o
     $(CC) $(CFLAGS) -o simplesync-mutex simplesync-mutex.o
simplesync-atomic: simplesync-atomic.o
     $(CC) $(CFLAGS) -o simplesync-atomic simplesync-atomic.o
simplesync.o: simplesync.c
     $(CC) $(CFLAGS) -DSYNC MUTEX -c -o simplesync.c
simplesync-mutex.o: simplesync.c
     $(CC) $(CFLAGS) -DSYNC MUTEX -c -o simplesync-mutex.o simplesync.c
simplesync-atomic.o: simplesync.c
     $(CC) $(CFLAGS) -DSYNC ATOMIC -c -o simplesync-atomic.o simplesync.c
simplesync.s: simplesync.c
     $(CC) $(CFLAGS) -DSYNC MUTEX -S -g -o simplesync.s simplesync.c
simplesync-mutex.s: simplesync.c
     $(CC) $(CFLAGS) -DSYNC_MUTEX -S -g -o simplesync-mutex.s simplesync.c
```

```
simplesync-atomic.s: simplesync.c
    $(CC) $(CFLAGS) -DSYNC_ATOMIC -S -g -o simplesync-atomic.s simplesync.c

clean:
    rm -f *.o *.s simplesync-mutex simplesync-atomic simplesync
```

Το αποτέλεσμα που λαμβάνουμε στο τερματικό μας μετά την εκτέλεση του Makefile είναι το ακόλουθο:

```
oslab33@orion:~/ex3/3.1$ ls
Makefile simplesync.c
oslab33@orion:~/ex3/3.1$ make simplesync.s
gcc -O2 -pthread -DSYNC_MUTEX -S -g -o simplesync.s simplesync.c
oslab33@orion:~/ex3/3.1$ make simplesync-atomic.s
gcc -O2 -pthread -DSYNC_ATOMIC -S -g -o simplesync-atomic.s simplesync.c
oslab33@orion:~/ex3/3.1$ make simplesync-mutex.s
gcc -O2 -pthread -DSYNC_MUTEX -S -g -o simplesync-mutex.s simplesync.c
```

Στη συνέχεια, για να εντοπίσουμε πού ακριβώς στον επεξεργαστή μεταφράζεται η χρήση των ατομικών λειτουργιών του gcc θα αξιοποιήσουμε την εντολή 'objdump -d -S simplesync-atomic'. Έτσι, λαμβάνουμε τις παρακάτω εξόδους:

α) Για την ατομική λειτουργία '\_\_sync\_fetch\_and\_add' για την αύξηση της τιμής της μεταβλητής 'val': Παρακάτω φαίνεται το κομμάτι κώδικα που αντιστοιχεί στη συνάρτηση 'increase\_fin'. Έχουμε απομονώσει το τμήμα που αναφέρεται στην εντολή ' sync fetch and add'.

```
00000000004009f0 <increase fn>:
               48 83 ec 18
                                               $0x18,%rsp
                                        sub
 4009f4:
                                               $0x989680,%edx
                                        mov
 4009f9:
               be 38 0b 40 00
                                               $0x400b38,%esi
                                        mov
               48 89 7c 24 08
                                        mov
 400a03:
                48 8b 3d 96 08 20 00
                                               0x200896(%rip),%rdi
                                                                           # 6012a0 <stderr@@GLIBC 2.2.5>
                                       mov
 400a0a:
               31 c0
                                       xor
                                               %eax, %eax
               e8 4f fd ff ff
 400a0c:
                                        callq 400760 <fprintf@plt>
 400a11:
               b8 80 96 98 00
                                        mov
                                               $0x989680, %eax
               66 2e 0f 1f 84 00 00
 400a16:
                                               %cs:0x0(%rax,%rax,1)
                                       nopw
 400a20:
               f0 48 83 44 24 08 01
                                        lock addg $0x1,0x8(%rsp)
 400a27:
               83 e8 01
                                        sub
                                               $0x1,%eax
                75 f4
                                               400a20 <increase fn+0x30>
               48 8b 0d 6d 08 20 00
                                               0x20086d(%rip),%rcx
                                                                          # 6012a0 <stderr@@GLIBC 2.2.5>
 400a2c:
                                        mov
 400a33:
                                               $0x1a,%edx
 400a38:
               be 01 00 00 00
                                               $0x1, %esi
               bf 88 0b 40 00
                                               $0x400b88,%edi
 400a3d:
                                        mov
 400a42:
               e8 69 fd ff ff
                                        callq
                                              4007b0 <fwrite@plt>
 400a47:
                31 c0
                                               %eax, %eax
                                        add
                                               $0x18,%rsp
                66 90
 400a4e:
                                        xchg
                                               %ax,%ax
                f0 48 83 44 24 08 01 lock addq $0x1,0x8(%rsp)
```

β) Για την ατομική λειτουργία '\_\_sync\_fetch\_and\_sub' για τη μείωση της τιμής της μεταβλητής 'val': Παρακάτω φαίνεται το κομμάτι κώδικα που αντιστοιχεί στη συνάρτηση

'decrease\_fin'. Έχουμε απομονώσει το τμήμα που αναφέρεται στην εντολή sync fetch and sub'.

```
0000000000400a50 <decrease_fn>:
 400a50:
                48 83 ec 18
                                        sub
                                                $0x18,%rsp
               ba 80 96 98 00
 400a54:
                                                $0x989680,%edx
                                        mov
               be 60 0b 40 00
                                                $0x400b60,%esi
                                        mov
 400a5e:
               48 89 7c 24 08
                                                %rdi,0x8(%rsp)
                                        mov
                                                0x200836(%rip),%rdi
                                                                            # 6012a0 <stderr@@GLIBC_2.2.5>
 400a6a:
                31 c0
                                                %eax, %eax
               e8 ef fc ff ff
 400a6c:
                                        callq 400760 <fprintf@plt>
               b8 80 96 98 00
                                                $0x989680,%eax
 400a76:
                66 2e 0f 1f 84 00 00
                                        waon
                                                %cs:0x0(%rax,%rax,1)
               00 00 00
 400a7d:
 400a80:
                                        lock subq $0x1,0x8(%rsp)
 400a87:
                83 e8 01
                                        sub
                                                $0x1, %eax
                75 f4
                                                400a80 <decrease fn+0x30>
                48 8b 0d 0d 08 20 00
                                                                            # 6012a0 <stderr@@GLIBC 2.2.5>
 400a8c:
                                        mov
                                                0x20080d(%rip),%rcx
               ba 1a 00 00 00
 400a93:
                                        mov
                                                $0x1a, %edx
               be 01 00 00 00
 400a98:
                                                $0x1,%esi
 400a9d:
               bf a3 0b 40 00
                                        mov
                                                $0x400ba3,%edi
                                               4007b0 <fwrite@plt>
 400aa2:
 400aa7:
                                                %eax,%eax
 400aa9:
                48 83 c4 18
                                        add
                                                $0x18,%rsp
                                        retq
 400aae:
               66 90
                                                %ax,%ax
               f0 48 83 6c 24 08 01 lock subq $0x1,0x8(%rsp)
```

Και στις δύο παραπάνω περιπτώσεις, παρατηρούμε ότι τόσο πριν την εντολή 'addq' όσο και πριν την εντολή 'subq' συναντούμε το πρόσημο 'lock'. Πρόκειται για ένα πρόθεμα οδηγιών στη γλώσσα assembly x86/x86-64 που υποδεικνύει τη χρήση ενός μηχανισμού κλειδώματος για μια λειτουργία μνήμης. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, το πρόθεμα «κλείδωμα» χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με τις εντολές 'addq' και 'subq' για την εκτέλεση μιας λειτουργίας ατομικής προσθαφαίρεσης. Η εντολή 'addq \$0x1, 0x8(%rsp)', για παράδειγμα, προσθέτει την τιμή '1' στη θέση μνήμης σε μετατόπιση '0x8' από τον δείκτη στοίβας ('%rsp') και το πρόθεμα 'lock' διασφαλίζει ότι αυτή η λειτουργία εκτελείται ατομικά. Αυτή η ατομικότητα που περιγράψαμε διασφαλίζει ότι η θέση μνήμης δεν τροποποιείται ταυτόχρονα από πολλά νήματα ή επεξεργαστές κατά τη διάρκεια της λειτουργίας, αποτρέποντας τα 'race conditions' και διασφαλίζοντας την ακεραιότητα των δεδομένων σε περιβάλλοντα πολλαπλών νημάτων.

4. Σε ποιες εντολές μεταφράζεται η χρήση POSIX mutexes στην αρχιτεκτονική για την οποία μεταγλωττίζετε; Παραθέστε παράδειγμα μεταγλώττισης λειτουργίας pthread\_ mutex\_lock() σε Assembly, όπως στο προηγούμενο ερώτημα.

Θα ακολουθήσουμε την ίδια διαδικασία με το ερώτημα **3**. Για να εντοπίσουμε τις εντολές της αρχιτεκτονικής assembly στις οποίες μεταφράζεται η χρήση POSIX mutexes θα αξιοποιήσουμε την εντολή 'objdump -d -S simplesync-mutex'. Έτσι, λαμβάνουμε τις παρακάτω εξόδους:

α) Για την POSIX mutex λειτουργία για την αύξηση της τιμής της μεταβλητής 'val': Παρακάτω φαίνεται το κομμάτι κώδικα που αντιστοιχεί στη συνάρτηση 'increase\_fin'.

```
00000000004009f0 <increase_fn>:
                48 83 ec 18
                                                $0x18,%rsp
                ba 80 96 98 00
                                                $0x989680, %edx
                                                $0x400b38,%esi
                be 38 0b 40 00
                48 89 7c 24 08
                                                %rdi,0x8(%rsp)
                                                0x200896(%rip),%rdi
 400a03:
                48 8b 3d 96 08 20 00
                                                                             # 6012a0 <stderr@@GLIBC 2.2.5>
 400a0a:
                31 c0
                                                %eax,%eax
 400a0c:
                e8 4f fd ff ff
                                                400760 <fprintf@plt>
                b8 80 96 98 00
                                                $0x989680,%eax
 400a11:
                                         mov
                                                %cs:0x0(%rax,%rax,1)
                                         nopw
                00 00 00
 400a1d:
 400a20:
                f0 48 83 44 24 08 01
                                         lock addq $0x1,0x8(%rsp)
                83 e8 01
                                         sub
                                                $0x1, %eax
                                                400a20 <increase_fn+0x30>
 400a2a:
 400a2c:
                48 8b 0d 6d 08 20 00
                                                0x20086d(%rip),%rcx
                                                                             # 6012a0 <stderr@@GLIBC 2.2.5>
 400a33:
                ba 1a 00 00 00
                                                $0x1a, %edx
 400a38:
                                                $0x400b88,%edi
 400a3d:
                                         mov
                e8 69 fd ff ff
 400a42:
                                                4007b0 <fwrite@plt>
 400a47:
                                                %eax,%eax
                48 83 c4 18
 400a49:
                                                $0x18,%rsp
 400a4d:
 400a4e:
                                                %ax,%ax
```

β) Για την POSIX mutex λειτουργία για τη μείωση της τιμής της μεταβλητής 'val': Παρακάτω φαίνεται το κομμάτι κώδικα που αντιστοιχεί στη συνάρτηση 'decrease\_fin'.

```
0000000000400a50 <decrease fn>:
                                                 $0x18,%rsp
 400a50:
                48 83 ec 18
                                         sub
                ba 80 96 98 00
                                                 $0x989680, %edx
 400a59:
                be 60 0b 40 00
                                                 $0x400b60,%esi
                                         mov
                                                 %rdi,0x8(%rsp)
 400a5e:
                                         mov
 400a63:
                48 8b 3d 36 08 20 00
                                         mov
                                                 0x200836(%rip),%rdi
                                                                             # 6012a0 <stderr@@GLIBC 2.2.5>
 400a6a:
                31 c0
                                                 %eax, %eax
                                                 400760 <fprintf@plt>
 400a6c:
                b8 80 96 98 00
                                                 $0x989680, %eax
 400a71:
 400a76:
                                                 %cs:0x0(%rax,%rax,1)
 400a7d:
                00 00 00
                f0 48 83 6c 24 08 01
 400a80:
                                         lock subq $0x1,0x8(%rsp)
 400a87:
                                                 $0x1,%eax
                75 f4
                                                 400a80 <decrease fn+0x30>
                48 8b 0d 0d 08 20 00
                                                                             # 6012a0 <stderr@@GLIBC 2.2.5>
 400a8c:
                                         mov
 400a93:
                ba 1a 00 00 00
                                                 $0x1a,%edx
                be 01 00 00 00
                                                 $0x1,%esi
 400a98:
                                         mov
 400a9d:
                bf a3 0b 40 00
                                                 $0x400ba3,%edi
                                         mov
 400aa2:
                e8 09 fd ff ff
                                         callq
                                                 4007b0 <fwrite@plt>
                31 c0
 400aa7:
                                                 %eax, %eax
 400aa9:
                                         add
                                                 $0x18,%rsp
 400aad:
 400aae:
                66 90
                                                %ax,%ax
```

Τα POSIX mutexes κάνουν χρήση των λειτουργιών 'pthread\_mutex\_lock' και 'pthread\_mutex\_unlock'. Συγκεκριμένα, η μεταγλώττιση σε assembly της εντολής 'pthread\_mutex\_lock' φαίνεται στο παρακάτω τμήμα της εξόδου του τερματικού μας:

#### Άσκηση 3.2:

Σε αυτή την άσκηση μας δίνεται το πρόγραμμα mandel.c που υπολογίζει και σχεδιάζει το σύνολο Mandelbrot σε τερματικό κειμένου, χρησιμοποιώντας χρωματιστούς χαρακτήρες. Ζητείται να επεκτέινουμε το πρόγραμμα mandel.c έτσι ώστε ο υπολογισμός να κατανέμεται σε NTHREADS νήματα POSIX. Συγκεκριμένα, ζητούνται 2 εκδοχές του προγράμματος όπου ο απαραίτητος συγχρονισμός των νημάτων θα γίνεται αφενός (i) με σημαφόρους και αφετέρου (ii) με μεταβλητές συνθήκης.

Ο πηγαίος κώδικας για κάθε υλοποίηση φαίνεται παρακάτω:

#### 1. <u>Mε Semaphores</u>

```
#include <stdio.h>
#include <unistd.h>
#include <assert.h>
#include <string.h>
#include <math.h>
#include <stdlib.h>
#include <pthread.h>
#include <semaphore.h>
#include <signal.h>
#include <errno.h>
#include "mandel-lib.h"
#define MANDEL_MAX_ITERATION 100000
#define perror_pthread(ret, msg) \
                                                        //macro is defined to
handle errors related to pthread functions.
     do{ errno=ret; perror(msg); } while(∅)
int safe atoi(char *s, int *val){
                                                             //The safe atoi
function converts a string to an integer.
     long 1;
     char *endp;
     // Convert string to long
     l = strtol(s, \&endp, 10);
```

```
// Check if conversion was successful and there is no extra characters
     if (s != endp && *endp == ' \ 0') {
           *val = 1;
          return 0; // Success
     else
          return -1; // Error
}
void *safe_malloc(size_t size){
                                                      //The safe_malloc
function is a wrapper for the malloc function. It allocates memory of the
specified size and checks if the allocation was successful.
     void *p;
     // Allocate memory
     if ((p = malloc(size)) == NULL) {
           fprintf(stderr, "Out of memory, failed to allocate %zd bytes\n",
                size);
           exit(1);
     }
     return p;
}
//Output at the terminal is is x_chars wide by y_chars long.
int y_{chars} = 50;
int x chars = 90;
* The part of the complex plane to be drawn:
* upper left corner is (xmin, ymax), lower right corner is (xmax, ymin).
double xmin = -1.8, xmax = 1.0;
double ymin = -1.0, ymax = 1.0;
```

```
* Every character in the final output is
* xstep x ystep units wide on the complex plane.
double xstep;
double ystep;
* This function computes a line of output
* as an array of x char color values.
void compute mandel line(int line, int color val[]){
      * x and y traverse the complex plane.
     double x, y;
     int n;
     int val;
     // Find out the y value corresponding to this line
     y = ymax - ystep * line;
     // and iterate for all points on this line
     for (x = xmin, n = 0; n < x_chars; x+= xstep, n++) {
          //Compute the point's color value
          val = mandel_iterations_at_point(x, y, MANDEL_MAX_ITERATION);
          if (val > 255){
                val = 255;
           }
```

```
//And store it in the color val[] array
          val = xterm color(val);
          color val[n] = val;
    }
}
* This function outputs an array of x char color values
* to a 256-color xterm.
void output_mandel_line(int fd, int color_val[]){
     int i;
     char point ='@'; // Character representing a point in the
Mandelbrot set
     char newline='\n';  // Newline character
     for (i = 0; i < x chars; i++) {</pre>
          set_xterm_color(fd, color_val[i]); // Set the color for the
current point
          if (write(fd, &point, 1) != 1) { // Write the point to the file
descriptor
               perror("compute and output mandel line: write point");
               exit(1);
          }
     }
     //Now that the line is done, output a newline character
     character to the file descriptor
```

```
perror("compute and output mandel line: write newline");
          exit(1);
* Catch SIGINT (Ctrl-C) with the sigint handler to ensure the prompt is not
* drawn in a funny colour if the user "terminates" the execution with Ctrl-C.
void signal_handler(int sign){
     reset xterm color(1); // Reset the color of the xterm
     exit(1);
sem t *mySem; //globalize the address so it can be visible from all threads
int thread count; //globalize the thread count so it can be visible from all
threads
void *compute and output mandel line(void *current_thread){
     threads
     for(line=(int)current thread; line<y chars; line+=thread count) {</pre>
          compute mandel line(line, color val);
Perform the computation for the current line (parallel computation)
          if(sem wait(&mySem[(int)current thread])<0) {</pre>
                                                                    // Wait
for my turn to output by waiting on my semaphore
               perror("sem wait");
               exit(1);
          }
          output mandel line(1, color val);
                                                               // Critical
section: Output the computed line
          if(sem post(&mySem[((int)current thread+1)%thread count])<0) { //</pre>
```

```
Unlock the next thread to output (circularly)
                perror("sem_post");
                exit(1);
           }
     return NULL;
}
int main(int argc, char **argv){ //Main thread
     int line, ret;
     // compute the step size for each pixel
     xstep = (xmax - xmin) / x_chars;
     ystep = (ymax - ymin) / y_chars;
     //Check if arguments are OK
     if((argc!=2)||(safe atoi(argv[1], &thread count)<0)||(thread count<=0))</pre>
           fprintf(stderr, "Usage: %s thread count\n\n"
                 "Exactly one argument required:\n"
                      thread count: The number of threads to create.\n",
                argv[0]);
                exit(1);
     }
     //signal handling
     struct sigaction sa;
     sa.sa handler=signal handler; //set the function to call when a signal
is received
     sa.sa flags=0;
     sigemptyset(&sa.sa mask);
     if(sigaction(SIGINT, &sa, NULL)<0) { //register the signal handler for</pre>
SIGINT
```

```
perror("sigaction");
          exit(1);
     mySem=(sem t*)safe malloc(thread count*sizeof(sem t)); //allocate memory
for the semaphores
                                         //we use one semaphore per thread
     perror("sem_init"); //(thread[0] outputs first the 0 line)
          exit(1);
     for(line=1; line<thread count; line++) { //initialize the other</pre>
semaphores to value 0 (locked)
          if(sem_init(&mySem[line], 0, 0)<0) {</pre>
               perror("sem_init");
               exit(1);
          }
     }
     //create threads
     pthread_t thread[thread_count];
     for(line=0; line<thread count; line++) {    //create the threads and pass</pre>
the thread index as an argument
          ret=pthread create(&thread[line], NULL,
compute_and_output_mandel_line, (void*)line);
          if(ret) {
               perror_pthread(ret, "pthread_create");
               exit(1);
          }
     }
      * wait for all threads to terminate
```

```
for(line=0; line<thread_count; line++) {
    ret=pthread_join(thread[line], NULL);
    if(ret)
        perror_pthread(ret, "pthread_join");
}

/*
    * destroy the semaphores
    */
for(line=0; line<thread_count; line++) {    //destroy all the semaphores
        if(sem_destroy(&mySem[line])<0) {
            perror("sem_destroy");
            exit(1);
        }
}

free(mySem);    //free the semaphore memory

reset_xterm_color(1); //reset the terminal color
    return 0;
}</pre>
```

#### 2. Me Condition Variables

```
#include <stdio.h>
#include <unistd.h>
#include <assert.h>
#include <string.h>
#include <math.h>
#include <stdlib.h>
#include <pthread.h>
#include <semaphore.h>
#include <signal.h>
#include <errno.h>

#include <math.h>
#include <semaphore.h>
#include <signal.h>
#include <errno.h>
```

```
#define perror pthread(ret, msg) \
                                                       //macro is defined to
handle errors related to pthread functions.
     do{ errno=ret; perror(msg); } while(0)
int safe atoi(char *s, int *val){
                                                            //The safe atoi
function converts a string to an integer.
     long 1;
     char *endp;
     // Convert string to long
     1 = strtol(s, &endp, 10);
     // Check if conversion was successful and there is no extra characters
     if (s != endp && *endp == '\0') {
           *val = 1;
           return 0; // Success
     else
          return -1; // Error
}
void *safe_malloc(size_t size){
                                                      //The safe malloc
function is a wrapper for the malloc function. It allocates memory of the
specified size and checks if the allocation was successful.
     void *p;
     // Allocate memory
     if ((p = malloc(size)) == NULL) {
           fprintf(stderr, "Out of memory, failed to allocate %zd bytes\n",
                size);
           exit(1);
     return p;
```

```
//Output at the terminal is is x_chars wide by y_chars long.
int y_chars = 50;
int x_chars = 90;
* The part of the complex plane to be drawn:
* upper left corner is (xmin, ymax), lower right corner is (xmax, ymin).
double xmin = -1.8, xmax = 1.0;
double ymin = -1.0, ymax = 1.0;
* Every character in the final output is
* xstep x ystep units wide on the complex plane.
double xstep;
double ystep;
* This function computes a line of output
void compute_mandel_line(int line, int color_val[]){
     double x, y;
     int n;
     int val;
     // Find out the y value corresponding to this line
```

```
y = ymax - ystep * line;
     // and iterate for all points on this line
     for (x = xmin, n = 0; n < x_chars; x+= xstep, n++) {
           //Compute the point's color value
           val = mandel_iterations_at_point(x, y, MANDEL_MAX_ITERATION);
           if (val > 255){
                val = 255;
           }
          val = xterm color(val);
           color val[n] = val;
     }
}
* This function outputs an array of x char color values
* to a 256-color xterm.
void output_mandel_line(int fd, int color_val[]){
     int i;
     char point ='@'; // Character representing a point in the
Mandelbrot set
     char newline='\n';  // Newline character
     for (i = 0; i < x_chars; i++) {</pre>
          //Set the current color, then output the point
           set xterm color(fd, color val[i]); // Set the color for the
current point
```

```
if (write(fd, &point, 1) != 1) { // Write the point to the file
descriptor
               perror("compute and output mandel line: write point");
               exit(1);
          }
     }
     //Now that the line is done, output a newline character
     character to the file descriptor
          perror("compute and output mandel line: write newline");
          exit(1);
     }
}
* Catch SIGINT (Ctrl-C) with the sigint handler to ensure the prompt is not
* drawn in a funny colour if the user "terminates" the execution with Ctrl-C.
void signal handler(int sign){
     reset xterm color(1); // Reset the color of the xterm
     exit(1);
}
pthread mutex t mutex = PTHREAD MUTEX INITIALIZER;  // Initialize mutex
variable
pthread cond t cond = PTHREAD COND INITIALIZER;  // Initialize condition
variable
int thread count;
                                        // Total number of threads
int next thread = 0;
                                        // Index of the next thread to
execute
void *compute and output mandel line(void *current thread){
```

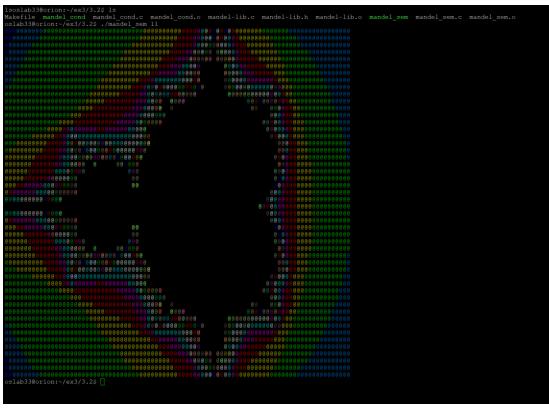
```
int line, color val[x chars];  // Array to store color values for each
pixel in a line
   for (line = (int)current thread; line < y chars; line += thread count) {</pre>
       compute_mandel_line(line, color_val);  // Compute the Mandelbrot
line for the current thread
       pthread_mutex_lock(&mutex);  // Acquire the lock on the mutex
    // Wait until it's the turn of the current thread to execute
       while ((int)current thread != next thread) {
           pthread cond wait(&cond, &mutex); // Release the lock and wait
       Mandelbrot line
       next thread = (next thread + 1) % thread count;  // Update the
index of the next thread
                                         // Signal all threads
       pthread cond broadcast(&cond);
       pthread mutex unlock(&mutex);
                                                // Release the lock on
the mutex
   return NULL; // Exit the thread
}
int main(int argc, char **argv){
   int line, ret;
   xstep = (xmax - xmin) / x chars; // Calculate the step size for the
x-axis
```

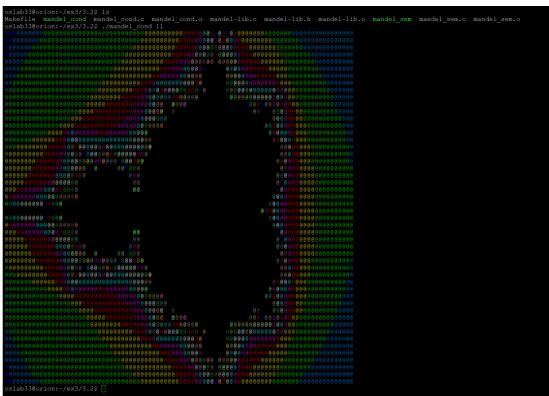
```
ystep = (ymax - ymin) / y_chars;
                                 // Calculate the step size for the
v-axis
   // Check command-line arguments and thread count
   if((argc!=2)||(safe atoi(argv[1], &thread count)<0)||(thread count<=0)) {</pre>
       fprintf(stderr, "Usage: %s thread count\n\n"
          "Exactly one argument required:\n"
              thread count: The number of threads to create.\n",
          argv[0]);
          exit(1);
   }
   struct sigaction sa;
   sa.sa_handler=signal_handler;  // Set the signal handler function
   sa.sa flags=0;
   sigemptyset(&sa.sa mask);
   if(sigaction(SIGINT, &sa, NULL)<∅) { // Set up the signal handler</pre>
for SIGINT (Ctrl+C)
       perror("sigaction");
       exit(1);
   identifiers
   for(line=0; line<thread count; line++) {</pre>
       ret=pthread_create(&thread[line], NULL,
compute and output mandel line, (void*)line);
       if(ret) {
          perror_pthread(ret, "pthread_create");  // Print an error
message if thread creation fails
          exit(1);
       }
   }
   for(line=0; line<thread count; line++) {</pre>
       to finish its execution
```

Η λειτουργία των προγραμμάτων φαίνεται από τα επεξηγηματικά σχόλια που περιέχουν.

Επιπλέον το Makefile που έχουμε φτιάξει για την ταυτόχρονη μεταγλώτισση είναι το εξής:

```
CC = gcc
CFLAGS = -Wno-pointer-to-int-cast -Wno-int-to-pointer-cast -O2 -pthread
.PHONY: all clean
all: mandel sem mandel cond
mandel sem: mandel-lib.o mandel sem.o
     $(CC) $(CFLAGS) -o mandel sem mandel-lib.o mandel sem.o
mandel cond: mandel-lib.o mandel cond.o
     $(CC) $(CFLAGS) -o mandel_cond mandel-lib.o mandel_cond.o
mandel-lib.o: mandel-lib.h mandel-lib.c
     $(CC) $(CFLAGS) -c -o mandel-lib.o mandel-lib.c
mandel sem.o: mandel sem.c mandel-lib.h
     $(CC) $(CFLAGS) -c -o mandel_sem.o mandel_sem.c
mandel_cond.o: mandel_cond.c mandel-lib.h
     $(CC) $(CFLAGS) -c -o mandel_cond.o mandel_cond.c
clean:
     rm -f mandel sem.o mandel sem mandel-lib.o mandel cond.o mandel cond
```





Οι έξοδοι εκτέλεσης των δύο προγραμμάτων είναι οι παραπάνω.

#### 1. Πόσοι σημαφόροι χρειάζονται για το σχήμα συγχρονισμού που υλοποιείτε;

Το πρώτο πρόγραμμα χρησιμοποιεί μια παράλληλη υπολογιστική προσέγγιση για τη δημιουργία και την έξοδο του Mandelbrot set. Δημιουργεί πολλαπλά νήματα, με κάθε νήμα υπεύθυνο για τον υπολογισμό και την έξοδο ενός υποσυνόλου γραμμών στην τελική έξοδο. Ο αριθμός των νημάτων που δημιουργούνται καθορίζεται από τη μεταβλητή thread\_count.

Για να διασφαλιστεί ότι η έξοδος είναι συγχρονισμένη και οι γραμμές εξάγονται με τη σωστή σειρά, το πρόγραμμα χρησιμοποιεί σημαφόρους για συντονισμό μεταξύ των νημάτων. Κάθε νήμα έχει τον δικό του σημαφόρο, που αντιπροσωπεύεται από τον πίνακα 'mySem'.

Ακολουθεί μια ανάλυση του σχήματος συγχρονισμού:

#### 1. Semaphore Initialization:

- Το πρόγραμμα αρχικοποιεί τον πρώτο σηματοφόρο (mySem[0]) με αρχική τιμή 1 (unlocked), χρησιμοποιώντας τη sem init().
- Για τους υπόλοιπους σηματοφόρους (mySem[1] έως mySem[thread\_count-1]),
   αρχικοποιούνται με αρχική τιμή 0 (locked) χρησιμοποιώντας sem\_init() σε έναν βρόχο.

#### 2. Δημιουργία νήματος:

 Το πρόγραμμα δημιουργεί 'thread\_count' αριθμό νημάτων χρησιμοποιώντας το pthread\_create(). Σε κάθε νήμα εκχωρείται ένα index από το 0 στο thread\_count-1.

#### 3. Συνάρτηση νήματος (compute and output mandel line):

- Κάθε νήμα εκτελεί τη συνάρτηση compute\_and\_output\_mandel\_line, η οποία υπολογίζει και εξάγει ένα υποσύνολο γραμμών στην τελική έξοδο.
- Το νήμα επαναλαμβάνεται πάνω από τις γραμμές, ξεκινώντας από τον εκχωρημένο δείκτη του και αυξάνοντας κατά 'thread count'.
- Για κάθε γραμμή, υπολογίζει το σύνολο Mandelbrot χρησιμοποιώντας compute\_mandel\_line() και αποθηκεύει τις τιμές χρώματος στον πίνακα color val.
- Στη συνέχεια περιμένει να βγει η σειρά του καλώντας sem\_wait() στον αντίστοιχο σηματοφόρο του (mySem[(int)current thread]).
- Μετά την απόκτηση του σηματοφόρου, βγάζει την υπολογισμένη γραμμή χρησιμοποιώντας output\_mandel\_line().
- Τέλος, ξεκλειδώνει το επόμενο νήμα προς έξοδο καλώντας τη sem\_post() στον σηματοφόρο του επόμενου νήματος
   (mySem[((int)current\_thread+1)%thread\_count]).

#### 4. Σύνδεση νημάτων:

 Μετά τη δημιουργία όλων των νημάτων, το κύριο νήμα περιμένει να ολοκληρωθεί κάθε νήμα χρησιμοποιώντας το pthread\_join().

- 5. Καταστροφή σηματοφόρου:
  - Μόλις ολοκληρωθούν όλα τα νήματα, το πρόγραμμα καταστρέφει όλους τους σηματοφόρους σε έναν βρόχο χρησιμοποιώντας το sem destroy().

Ο υπολογισμός κατανέμεται σε N νήματα εκτέλεσης. Η κατανομή του υπολογιστικού φόρτου γίνεται ανά γραμμές: Για N νήματα, το i-οστό (με i=0, 1, 2, ..., N-1) αναλαμβάνει τις γραμμές i, i+N, i+2N, ...κλπ. Η εκτύπωση των γραμμών απαιτεί τον συγχρονισμό των νημάτων, έτσι ώστε αυτές να εμφανίζονται με την σωστή σειρά. Επομένως, ορίζουμε το output των γραμμών ως κρίσιμο τμήμα, όπως φαίνεται και στον κώδικα. Το πολύ ένα thread μπορεί να είναι στο κρίσιμο τμήμα μία χρονική στιγμή, οπότε η εκτύπωση των γραμμών γίνεται ατομικά. Ο υπολογισμός των γραμμών δεν βρίσκεται μέσα στο κρίσιμο τμήμα και επομένως είναι παράλληλος, όπως και θέλαμε να πετύχουμε. Για τον συγχρονισμό χρησιμοποιούμε τόσους σημαφόρους όσα και τα νήματα εκτέλεσης που έχουμε στο πρόγραμμά μας.

2. Πόσος χρόνος απαιτείται για την ολοκλήρωση του σειριακού και του παράλληλου προγράμματος με δύο νήματα υπολογισμού; Χρησιμοποιήστε την εντολή time(1) για να χρονομετρήσετε την εκτέλεση ενός προγράμματος, π.χ., time sleep 2. Για να έχει νόημα η μέτρηση, δοκιμάστε σε ένα μηχάνημα που διαθέτει επεξεργαστή δύο πυρήνων. Χρησιμοποιήστε την εντολή cat /proc/cpuinfo για να δείτε πόσους υπολογιστικούς πυρήνες διαθέτει κάποιο μηχάνημα.

Τώρα, θα συγκρίνουμε τους χρόνους εκτέλεσης του σειριακού και του παράλληλου προγράμματος. Οι μετρήσεις γίνονται στο δικό μας μηγάνημα με τα παρακάτω specs.

```
oslab33@orion:~/ex3/3.2$ cat /proc/cpuinfo
processor : 0
cpu family : 6
model name : QEMU Virtual CPU version 1.0
stepping
              : 0x1000065
microcode
              : 2400.028
cpu MHz
cache size
physical id
              : 512 KB
core id
cpu cores
apicid
initial apicid : 0
              : yes
fpu
fpu_exception
              : yes
cpuid level
              : yes
```

• Σειριακός υπολογισμός (1 νήμα εκτέλεσης)

# time ./mandel sem 1

real 0m5.153s user 0m1.456s sys 0m0.040s

• Παράλληλος υπολογισμός (2 νήματα εκτέλεσης)

# time ./mandel sem 2

real 0m1.437s
user 0m0.744s
sys 0m0.032s
oslab33@orion:~/ex3/3.2\$

• Παράλληλος υπολογισμός (11 νήματα εκτέλεσης)

# time ./mandel sem 11

```
real 0m0.909s
user 0m1.068s
sys 0m0.008s
oslab33@orion:~/ex3/3.2$
```

#### Παρατηρούμε τα εξής:

Ο χρόνος εκτέλεσης του σειριακού υπολογισμού είναι σχεδόν τετραπλάσιος σε σχέση με τον χρόνο εκτέλεσης του παράλληλου υπολογισμού με 2 νήματα. Αυτό είναι λογικό, αφού γενικά όταν ένα πρόγραμμα εκτελείται με πολλά νήματα, ο φόρτος εργασίας μπορεί να διαιρεθεί μεταξύ των νημάτων, επιτρέποντας την ταυτόχρονη εκτέλεση πολλαπλών υπολογισμών.

Αυξάνοντας τον αριθμό των νημάτων εκτέλεσης μέχρι κάποιο σημείο, παρατηρούμε κάποια μετρήσιμη διαφορά στον χρόνο εκτέλεσης, ενώ από εκεί και πέρα η διαφορά είναι αμελητέα.

Βέβαια, αυξάνοντας κατά πολύ τον αριθμό των νημάτων, παρατηρείται ολοένα και μεγαλύτερη αύξηση στον χρόνο εκτέλεσης. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι γενικά δεν είναι αμελητέο το

"κόστος" δημιουργίας των νημάτων, όπως και επίσης θα είναι μεγάλος ο χρόνος που αναμένει το main-thread για τον τερματισμό όλων των νημάτων με την pthread join().

Επιπλέον σε θεωρητικό επίπεδο, καλύτερος χρόνος εκτέλεσης θα είναι για 50 νήματα, όσες είναι δηλαδή και οι γραμμές που εκτυπώνονται από το πρόγραμμα.

# 3.Πόσες μεταβλητές συνθήκης χρησιμοποιήσατε στη δεύτερη εκδοχή του προγράμματος σας? Αν χρησιμοποιηθεί μια μεταβλητή πως λειτουργεί ο συγχρονισμός και ποιο πρόβλημα επίδοσης υπάρχει?

Στη δεύτερη έκδοση του προγράμματος, χρησιμοποιείται μόνο μία μεταβλητή συνθήκης, η οποία είναι η «cond». Χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με τη μεταβλητή mutex «mutex» για συγχρονισμό μεταξύ των νημάτων.

Ο συγχρονισμός λειτουργεί ως εξής:

- 1. Κάθε νήμα αποκτά το κλείδωμα mutex (`pthread\_mutex\_lock(&mutex)`) πριν αποκτήσει πρόσβαση στους κοινόχρηστους πόρους ή στο κρίσιμο τμήμα.
- 2. Όταν ένα νήμα ολοκληρώσει τον υπολογισμό του και την έξοδο μιας γραμμής Mandelbrot, ελέγχει εάν είναι το επόμενο νήμα στη γραμμή που θα εκτελεστεί συγκρίνοντας τον δείκτη νήματος του ("current\_thread") με το "next\_thread".
- 3. Εάν το index του νήματος δεν είναι ίσο με το `next\_thread`, απελευθερώνει το κλείδωμα mutex και περιμένει (`pthread\_cond\_wait(&cond, &mutex)`) για να μεταδοθεί ένα σήμα από το νήμα που εκτελείται αυτήν τη στιγμή.
- 4. Μόλις το νήμα λάβει το σήμα, αποκτά ξανά το κλείδωμα mutex και ελέγχει ξανά εάν είναι το επόμενο νήμα που θα εκτελεστεί. Αν όχι, επιστρέφει στην αναμονή.
- 5. Όταν ένα νήμα καθορίζει ότι είναι το επόμενο νήμα προς εκτέλεση, εκτελεί την έξοδο και ενημερώνει το «next\_thread» στο ευρετήριο του επόμενου νήματος στη σειρά. Στη συνέχεια εκπέμπει ένα σήμα (`pthread\_cond\_broadcast(&cond)`) για να ξυπνήσει όλα τα νήματα σε αναμονή.
- 6. Τέλος, το νήμα απελευθερώνει το κλείδωμα mutex (`pthread\_mutex\_unlock(&mutex)`) πριν από την έξοδο.

Το πρόβλημα απόδοσης σε αυτόν τον κώδικα προκύπτει λόγω της χρήσης απασχολημένης αναμονής ή περιστροφής. Όταν ένα νήμα περιμένει τη σειρά του να εκτελεστεί, ελέγχει συνεχώς τη συνθήκη σε έναν βρόχο (`while ((int)current\_thread != next\_thread)`). Αυτό έχει ως αποτέλεσμα το νήμα να καταναλώνει κύκλους της CPU ακόμα και όταν δεν έχει κάτι να κάνει οδηγώντας σε περιττή σπατάλη πόρων και μειωμένη συνολική απόδοση του προγράμματος.

```
real 0m2.485s
user 0m1.244s
sys 0m0.024s
oslab33@orion:~/ex3/3.2$
```

4. Το παράλληλο πρόγραμμα που φτιάξατε, εμφανίζει επιτάχυνση; Αν όχι, γιατί; Τι πρόβλημα υπάρχει στο σχήμα συγχρονισμού που έχετε υλοποιήσει; Υπόδειξη: Πόσο μεγάλο είναι το κρίσιμο τμήμα; Χρειάζεται να περιέχει και τη φάση υπολογισμού και τη φάση εξόδου κάθε γραμμής που παράγεται;

Γενικά, τα παράλληλα προγράμματα μπορούν να εμφανίσουν επιτάχυνση όταν εκτελούνται σε πολλούς επεξεργαστές ή πυρήνες. Η επιτάχυνση, είναι ένα μέτρο του πόσο πιο γρήγορα εκτελεί ένα παράλληλο πρόγραμμα σε σύγκριση με τη σειριακή του εκδοχή.

Όσον αφορά το σχήμα συγχρονισμού, το μέγεθος του κρίσιμου τμήματος είναι ένας σημαντικός παράγοντας που πρέπει να ληφθεί υπόψη. Εάν το κρίσιμο τμήμα είναι πολύ μεγάλο, μπορεί να οδηγήσει σε αυξημένο synchronization overhead, οδηγώντας σε υποβάθμιση της απόδοσης. Επιπλέον, εάν το κρίσιμο τμήμα περιλαμβάνει τόσο τις φάσεις υπολογισμού όσο και τις φάσεις εξόδου, μπορεί να οδηγήσει σε αυξημένη διαμάχη για τους πόρους εξόδου, επιδεινώνοντας περαιτέρω τα γενικά έξοδα συγχρονισμού.

Στους δεδομένους κώδικες, το κρίσιμο τμήμα είναι το τμήμα του κώδικα όπου καλείται η συνάρτηση output\_mandel\_line(). Συγκεκριμένα, αυτή η ενότητα βρίσκεται στη συνάρτηση compute and output mandel line():

```
output_mandel_line(1, color_val); // Critical section: Output the
computed line
```

Κατά την παράλληλη εκτέλεση του προγράμματος, πολλαπλά νήματα εκτελούνται ταυτόχρονα, καθένα από τα οποία είναι υπεύθυνο για τον υπολογισμό και την έξοδο μιας συγκεκριμένης γραμμής του συνόλου Mandelbrot. Η κρίσιμη ενότητα διασφαλίζει ότι μόνο ένα νήμα μπορεί να έχει πρόσβαση στη συνάρτηση output\_mandel\_line() κάθε φορά για να αποτρέψει τις διενέξεις εγγραφής στην έξοδο.

Το κρίσιμο τμήμα προστατεύει τον κοινόχρηστο πόρο εξόδου, ο οποίος είναι το τερματικό όπου εμφανίζεται το σύνολο Mandelbrot. Χωρίς τον κατάλληλο συγχρονισμό, πολλαπλά νήματα μπορεί να επιχειρήσουν να γράψουν στο τερματικό ταυτόχρονα, με αποτέλεσμα μπερδεμένη ή εσφαλμένη έξοδο.

Στον πρώτο κώδικα, ένας σηματοφόρος (mySem) χρησιμοποιείται για τον έλεγχο της πρόσβασης στο κρίσιμο τμήμα. Κάθε νήμα περιμένει στον δικό του σηματοφόρο πριν εισέλθει

στο κρίσιμο τμήμα και δίνει σήμα στο επόμενο νήμα να προχωρήσει μετά την ολοκλήρωση της εξόδου. Αντίστοιχα στον δεύτερο κώδικα, ο συγχρονισμός επιτυγχάνεται χρησιμοποιώντας έναν συνδυασμό μιας μεταβλητής mutex (pthread\_mutex\_t) και μιας μεταβλητής συνθήκης (pthread\_cond\_t). Το mutex διασφαλίζει ότι μόνο ένα νήμα τη φορά μπορεί να έχει πρόσβαση στο κρίσιμο τμήμα, το οποίο είναι η κλήση συνάρτησης output\_mandel\_line. Η μεταβλητή συνθήκης χρησιμοποιείται για τον συντονισμό της σειράς εκτέλεσης μεταξύ των νημάτων.

Επομένως και στις δύο υλοποιήσεις, υπάρχει επιτάχυνση (φαίνεται και από την εκτέλεση των προγραμμάτων, όταν συγκρίνουμε την σειριακή και την παράλληλη υλοποίηση). Το κρίσιμο τμήμα του κώδικα είναι όσο το δυνατόν πιο μικρό και εμπεριέχει μόνο το κομμάτι της εξόδου και όχι του υπολογισμού της κάθε γραμμής.

5. Τι συμβαίνει στο τερματικό αν πατήσετε Ctrl-C ενώ το πρόγραμμα εκτελείται; σε τι κατάσταση αφήνεται, όσον αφορά το χρώμα των γραμμάτων; Πώς θα μπορούσατε να επεκτείνετε το mandel.c σας ώστε να εξασφαλίσετε ότι ακόμη κι αν ο χρήστης πατήσει Ctrl-C, το τερματικό θα επαναφέρεται στην προηγούμενη κατάστασή του;

Παραπάνω και στους δύο κώδικες, έχουμε ορίσει έναν signal handler για το σήμα SIGINT (Ctrl-C). Έστω για το πρόγραμμα mandel\_cond.c, αν αφαιρέσουμε αυτό το κομμάτι του κώδικα και πατήσουμε Ctrl-C κατά την εκτέλεση του προγράμματος θα έχουμε το εξής:



Παρατηρούμε λοιπόν ότι το χρώμα των γραμμάτων στο τερματικό μένει το ίσιο χρώμα με το χρώμα του τελευταίου χαρακτήρα που τυπώθηκε (από τις συναρτήσεις set\_xterm\_color() και output\_mandel\_line()). Αν το πρόγραμμα εκτελεστεί χωρίς διακοπή, τότε το χρώμα των γραμμάτων επανέρχεται στο default, λόγω της συνάρτησης reset\_xterm\_color() που καλείται στο τέλος της main πρίν το return.

```
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66
        66<
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           \begin{array}{c} \textbf{0} & \textbf{
           00000000000000000
      000000
         000000 000000
                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                oslab33@orion:~/ex3/3.2$
```

Επομένως, για να μην συμβαίνει αυτό ορίζουμε έναν signal handler:

```
/*
 * Catch SIGINT (Ctrl-C) with the sigint_handler to ensure the prompt
is not
 * drawn in a funny colour if the user "terminates" the execution
with Ctrl-C.
 */

void signal_handler(int sign){
    reset_xterm_color(1); // Reset the color of the xterm
    exit(1);
}
```

Επομένως τώρα με αυτό το κομμάτι κώδικα, αν ξαναδιακόψουμε την εκτέλεση του προγράμματος μας με Ctrl-C, λαμβάνουμε το παρακάτω:

Παρατηρούμε δηλαδή, ότι έχει γίνει reset του χρώματος όπως έχουμε ορίσει δηλαδή στην void signal handler().